

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/ 00162

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	27 ก.พ. 2554	20	7165	5

วัดपालาด : แด่ ศรัทธาและความเพียร

1
ท่าน

ได้ถึงพร้อมด้วยความพยายามโดยธรรม ไม่จมลงในห้วง
มหรณพ ซึ่งประมาณมิได้ เห็นปานนี้ ด้วยกิจคือความเพียร
ของบุรุษ ท่านนั้นจึงไปในสถานที่ ที่ใจของท่านยินดีนั้นเถิด”

หยิบยกบางประโยคของพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เรื่อง “พระมหาชนก” ถึงกับต้องนิ่งอึ้ง และทำให้
เราได้ว่าสถานที่บางแห่งอยู่ใกล้ตัวเราเหลือเกิน แต่พอเอาเข้าจริง ๆ เรา
ไม่เคยซายตาไปมอง ทั้ง ๆ ที่ในความเป็นจริงที่เหล่านั้นมันมีคุณค่าทาง
ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมให้เราได้สัมผัสเรียนรู้มากมาย

อย่างนี้คงเข้าทำนองที่ว่า “ใกล้ตาแต่ไกลใจ” คำนี้น่าจะใช้ได้ดีกับ

“วัดपालาด” วัดสำคัญแห่งหนึ่งเชิงดอยสุเทพ ที่
หลายคนมักขับรถเลยผ่านโดยมีจุดหมายปลายทางอยู่ที่วัดพระบรมธาตุดอยสุเทพ ทว่ากลับเป็น
สถานที่ ๆ ผมกระหายอยากไปเที่ยว แต่ก็คงเป็น
เพราะวัดपालาดอยู่ใกล้กับตัวเมืองเชียงใหม่เกินไป
เลยไม่ได้ไปสักที

ที่สุดวันหนึ่งเมื่อได้ขึ้นไปเยือนที่วัดแห่ง

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	27 ก.พ. 2554	20	7165	5

นี้แล้วจึงไม่ผิดหวัง แต่เกินหวัง เมื่อได้เห็นความงามแห่งความเพียรที่
สัมผัสได้ด้วยตาและหัวใจ

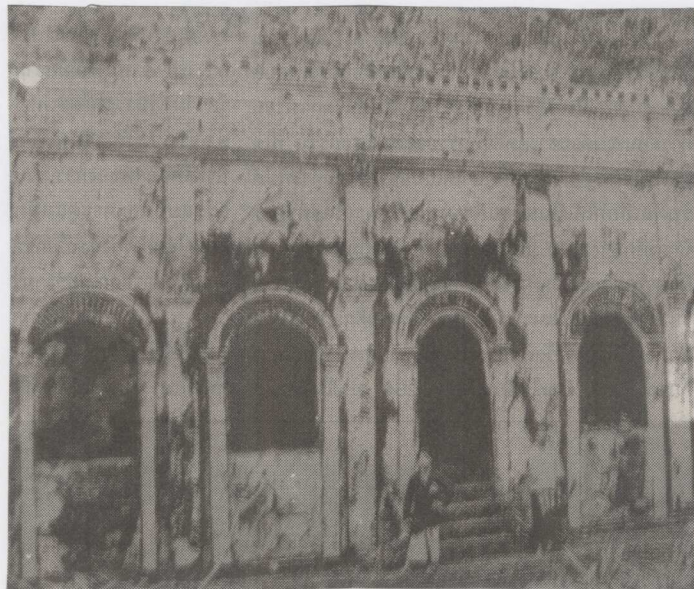
วัดผาลาด เป็นวัดโบราณเก่าแก่ เท่าที่สืบค้นหลักฐานและพูดคุย
กับผู้รู้ทำให้ทราบว่า วัดนี้เดิมชื่อ “วัดสภิกาคามิ” สร้างขึ้นในสมัยของ
พระเจ้ากือนา กษัตริย์ปกครองนครเชียงใหม่องค์ที่ 6 แห่งราชวงศ์มังราย ใน
พ.ศ.1898 - 1928 พระเจ้ากือนาเป็นกษัตริย์ที่ทรงมีความเลื่อมใสในพุทธ
ศาสนานิกายลังกาวงศ์เป็นอย่างมาก พระองค์ได้ส่งทูตไปทูลขอให้พระมหา
สุมนเถระจากเมืองสุโขทัยมาเผยแผ่พุทธศาสนาในเมืองเชียงใหม่

พระสุมนเถระได้อัญเชิญพระบรมธาตุที่ขุดพบในเจดีย์เก่าแห่ง
เมืองศรีสัชนาลัยมาถวายพระเจ้ากือนา จากนั้นได้สถาปนาพระเจดีย์บรรจุ
พระบรมสารีริกธาตุ ประดิษฐานไว้ที่วัดสวนดอก นับเป็นพระมหาธาตุเจดีย์
ที่สำคัญแห่งแรกของเชียงใหม่ นอกจากนั้นได้แบ่งพระบรมสารีริกธาตุส่วน
หนึ่งอัญเชิญขึ้นไปประดิษฐานบนพระธาตุดอยสุเทพ อันเป็นความเชื่อว่า
พระบรมสารีริกธาตุเป็นสิ่งสำคัญเป็นของสูง จึงต้องประดิษฐานไว้บนภูเขา
ซึ่งถือเป็นดินแดนศักดิ์สิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อโบราณของผู้คน มีความ

โดดเด่นทางภูมิศาสตร์ จูงใจให้เกิดความ
ศรัทธาต่อพุทธศาสนา

หลังจากที่พระเจ้ากือนาได้บรรจุพระ
บรมสารีริกธาตุไว้บนยอดดอยสุเทพแล้ว
พระองค์ยังได้สร้างวัดต่าง ๆ ระหว่างทางขึ้น
ดอยสุเทพ ซึ่งเปรียบเสมือนเส้นทางแห่งการ
บรรลุลหรรษ 4 ระดับ ได้แก่ โสดาบัน สภิกาคามิ
อนาคามิ อรหันต์

ถือได้ว่าพระเจ้ากือนา มีส่วนสำคัญ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	27 ก.พ. 2554	20	7165	5

กับการสร้างพระธาตุดอยสุเทพเป็นอย่างมาก เพราะเป็นพระราชาไชยาของท่านที่ต้องการนำพระพุทธศาสนาเข้าไปผสมผสานกับความเชื่อดั้งเดิมคือการนับถือผี นับเป็นจุดเริ่มต้นให้คนหันมานับถือศาสนาพุทธมากยิ่งขึ้น

ด้วยความร่มครึ้มของพันธุ์ไม้ป่า ทำให้วัดลาดผาด เป็นสถานที่แห่งความเพียรของพระภิกษุรูปหนึ่ง ในประวัติวัดดอยโม่งค์เถระจันทน์ กล่าวว่าพระมหาเถระอภัยสาระทะได้จาริกธุดงค์มาปฏิบัติกัมมัฏฐานอยู่ที่วัดร้างแห่งหนึ่งบริเวณเชิงดอยสุเทพ (สันนิษฐานว่าเป็นบริเวณวัดผาลาดในปัจจุบัน) จนสำเร็จอรหัตตเป็นสังฆราชองค์แรกของล้านนา ก็มีมูลเหตุมาจากความเพียรของท่าน

เช่นเดียวกับสมัยหลังเมื่อล้านนากลายเป็นดินแดนหอมหวานแห่งการค้าไม้ ทำให้มีพ่อค้าไม้จากพม่าเข้ามาอาศัยอยู่ในเชียงใหม่เป็นจำนวนมาก ก่อนที่คนจีนจะเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการค้าของเชียงใหม่เมื่อราวร้อยกว่าปีที่ผ่านมา พ่อค้าชาวพม่าเหล่านั้นเป็นคนที่เคร่งครัดศรัทธาต่อพุทธศาสนาเป็นอย่างมาก เมื่อร่ำรวยจากการค้าไม้ก็มักหา

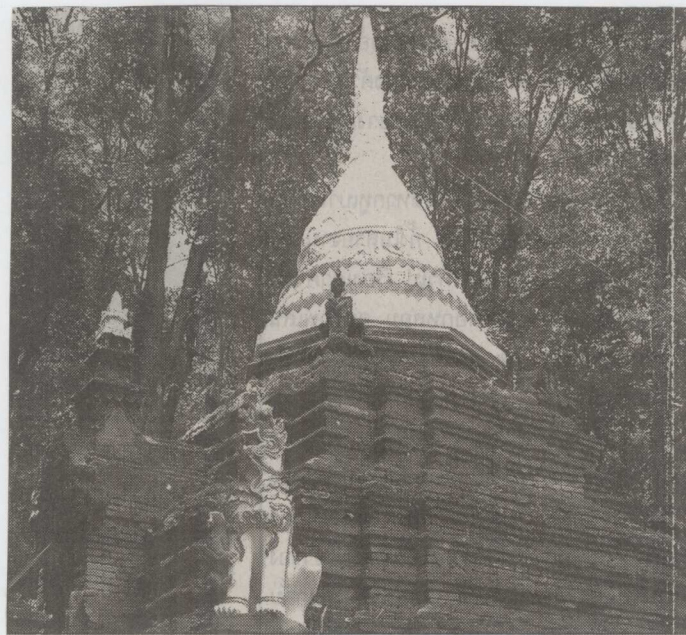
□□□ วัดผาลาด เป็นวัดโบราณเก่าแก่
เก่าแก่ที่สืบค้นหลักฐานและผูกคูกับผู้รู้
ทำให้ทราบว่า วัดนี้เดิมชื่อ “วัดสภิกขาคาม”
สร้างขึ้นในสมัยของพระเจ้ากือนา กษัตริย์
ปกครองนครเชียงใหม่องค์ที่ 6 แห่ง
ราชวงศ์มังราย ใน พ.ศ.1898 - 1928
พระเจ้ากือนาเป็นกษัตริย์ที่ทรงมีความเลื่อม
ใสในพุทธศาสนาภิกษุสงฆ์ลังกาองค์เป็นอย่างมาก
พระองค์ได้ส่งทูตไปทูลขอให้พระมหาสมณ
เถระจากเมืองสุโขทัยมาเผยแผ่พุทธ
ศาสนาในเมืองเชียงใหม่ □□□

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/ 00162

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	27 ก.พ. 2554	20	7165	5

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	27 ก.พ. 2554	20	7165	5

เวลามาสร้างวัด ทำนุบำรุงศาสนา ดังนั้นเราจึงพบเห็นศิลปกรรมของพม่า เคลื่อนกราดอยู่ตามวัดทั่วไปในเชียงใหม่ เช่นเดียวกับศาลาวัดผาลาด ก็ เป็นผลพวงจากแรงศรัทธาที่พ่อค้าชาวพม่าได้สร้างไว้ แต่น่าเสียดายที่ คุณค่าทางสถาปัตยกรรมได้ผุพังไปตามกาลเวลา

มีเรื่องเล่าว่าในสมัยก่อนที่ครูบาศรีวิชัย นักบุญแห่งล้านนาจะ สร้างทางรถยนต์ขึ้นไปดอยสุเทพนั้น ผู้ที่ต้องการจะขึ้นไปเที่ยวหรือไป นมัสการองค์พระธาตุดอยสุเทพ จะใช้วิธีเดินเท้าจากเชิงดอยด้านถนนสุ เทพขึ้นไป ว่ากันว่าใช้เวลาประมาณ 2 - 3 ชั่วโมง ปีนป่ายไปตามทางลาด ขึ้นลัดเลาะไปตามน้ำตกห้วยแก้ว คนที่มีเงินก็อาจนั่งแคร่หรือเสลี่ยงหาบ กันขึ้นไป ระหว่างทางจะต้องผ่านหอพระพุทธรูปที่ศาลาผาลาด ปัจจุบันยัง คงมีเส้นทางเดินและสะพานอิฐโบราณเหลือให้เห็นอยู่

ปี พ.ศ.2477 หลังจากที่ครูบาศรีวิชัยได้ทำพิธีลงจอบแรกสร้าง ถนนขึ้นสู่วัดพระธาตุดอยสุเทพอันมีพลตรีเจ้าแก้วขวัญ เจ้าหลวงเชียงใหม่ องค์สุดท้ายเป็นประธาน ใช้เวลาในการก่อสร้าง 5 เดือนกับ 22 วัน เป็นการย่นระยะเวลาในการเดินทางขึ้นไปสู่วัดพระธาตุดอยสุเทพได้ไม่เกิน ครึ่งชั่วโมง ความสำคัญของวัดผาลาดจากที่เคยเป็นเส้นทางเดินผ่านไปยัง วัดพระธาตุดอยสุเทพก็ค่อยลงบทบาทลง

วัดผาลาด ผ่านวันเวลาแห่งการเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ในการมุง หาสถาธรรมของพระภิกษุและผู้คนมารุ่นแล้วรุ่นเล่า การได้มีโอกาสมา ประทับความทรงจำและนึกย้อนถึงเรื่องราวในอดีต ทำให้ผมมองเห็นคุณค่า แห่งศรัทธาและความเพียรที่คนในอดีตสร้างเอาไว้ นึกในใจว่าวันข้างหน้า ถ้ามีเวลา แคชั้บรุดขึ้นมาจากเชิงดอยสุเทพเพียงนิดใจ มาชื่นชมความมร್ಮริน ของผืนป่าและสถานที่ศักดิ์สิทธิ์สักครั้งก่อนวันแล้วกลับ ก็นับว่าคุ้มค่า แถม ได้กราบพระพุทธรูปในโบสถ์ไม้และเดินเที่ยวชมหอพระพุทธรูปผาลาด อัน เป็นที่เดียวกับที่พระมหาเถระอภัยสาระทะเคยมาปฏิบัติกัมมฐานจนสำเร็จ เป็นอรหันต์

เท่านี้ก็ปลอดโปร่งโล่งใจจากความสับสนวุ่นวายในเมืองได้ เลย นึกกับตัวเองในใจว่า รู้อย่างนี้มาเที่ยวเสียตั้งนานแล้ว บางทีสิ่งที่ใกล้ตา แต่ทำไมใกล้ใจเหลือเกิน...นี้อยู่ใกล้เหลือแต่หัวหลงไปกินต่างอยู่ได้ไง

จักรพงษ์ คำบุญเรือง

jakpong@chiangmainews.co.th